

Kvalitet og højere priser er nøgleord

Økonomien i dansk æbleproduktion er uholdbar, hvis afregningspriserne ikke kommer op. Det slog den hollandske konsulent Jan Peeters fast i et indlæg på Kernefrugttemadagen sidst i januar

✎ Annemarie Bisgaard

Konsulent Jan Peeters, Fruitconsult, fortalte på Kernefrugttemadagen om økonomien i hollandsk æble- og pæreproduktion og sammenlignede den med dansk frugtproduktion.

- I Holland ligger investeringsomkostningerne til plantning af æbletræer i runde tal på 75 kr. pr. træ inklusive træ, støtte-systemet, jordbearbejdning og plantning. For klubsorter er prisen omkring 112 kr. pr. træ. Hertil kommer drypvanding, der koster cirka 50.000 kr. pr. hektar, sagde Jan Peeters og nævnte, at de samlede etableringsomkostninger for æbler i Holland ligger på 372.000-446.000 kr. pr. hektar.

- Det høje tal skyldes, at vi regner med, at det tager tre år fra plantetidspunktet, før udbyttet er højt nok til at dække produktionsomkostningerne. Det forudsætter, at træerne bærer henholdsvis 6, 9, 12 og 15 kg æbler pr. træ de første fire år fra år 2. Hvis udbyttet er lavere, stiger de samlede etableringsomkostninger, løb

det fra Jan Peeters, der forudsætter levetiden for en æbleplantage til 14-15 år.

Omkostninger i Holland

- Produktionsomkostningerne til drift af en æbleplantage ligger i Holland på cirka 195.000 kr. pr. hektar pr. år. Heri indgår

afskrivning, sprøjtning, beskæring, udtynding, høst, maskiner, forsikring, gødning, plantebeskyttelse og jordleje. Jordlejen er høj i Holland, fordi jordpriserne er eksploderet de seneste fem år. Generelt koster landbrugsjord nu 600.000-670.000 kr. pr. hektar og endnu højere i Polder-området, sagde Jan Peeters, der generelt regner med en afskrivning på etableringsomkostningerne på 37.000 kr. pr. hektar pr. år.

- Med et udbytte på 50 tons pr. hektar bliver produktionsomkostningerne i Holland på 3,94 kr. pr. kg æbler. Hvis 80 procent af æblerne er i klasse I og 20 procent i klasse II (industri, 73 øre pr. kg), skal klasse I afregnes med mindst 4,76 kr. pr. kg, sagde Jan Peeters og understregede, at det er svært at gøre dyrkningen billigere.

- At spare på arbejdskraften er ikke klogt. Det fører ofte til dårligere frugtkvalitet. Man kan i stedet forsøge at øge udbyttet, øge maskinparkens levetid samt reducere på andre omkostninger, understregede han.

Omkostninger i Danmark

Produktionsomkostningerne i dansk æbleproduktion ligger ifølge Jan Peeters lidt lavere end i Holland - cirka 177.000 kr. pr. hektar pr. år - fordi udgifterne til høst, gødning, plantebeskyttelse og jordleje er lavere. Desuden har danske avlere ikke haglnet, og de fleste sparer haglforsikringen.

- Med et gennemsnitligt udbytte på 40 tons pr. hektar i en dansk plantage, skal

Konsulent Jan Peeters, Fruitconsult, fortalte på Kernefrugttemadagen, at afregningsprisen på danske æbler skal op, hvis udviklingen skal vendes.

I have æblerne afregnet med 4,46 kr. pr. kg i gennemsnit af hele produktionen. Er udbyttet 10 procent lavere, skal der afregnes med 4,83 kr. pr. kg. I skal som minimum have disse priser for at have en sund økonomi på jeres bedrift, fastslog Jan Peeters til de cirka 50 deltagere i temadagen.

I økologisk produktion er omkostningerne højere.
- Produktionsomkostningerne er cirka 20 procent højere i økologiske plantager, så her lander I på 215.470 kr. pr. hektar pr. år. Med et gennemsnitsudbytte på 30 tons pr. hektar skal de økologiske æbler afregnes med minimum 7,28 kr. pr. kg i gennemsnit af hele produktionen. Hvis udbyttet er 10 procent lavere, skal afregningsprisen lyde på minimum 8,17 kr. pr. kg, sagde Jan Peeters og nævnte, at økologiske æbler i Holland afregnes med i gennemsnit godt 9 kr. pr. kg.

Afregningsprisen skal op

- Med danske afregningspriser på 3,00-3,35 kr. pr. kg konventionelle æbler, bliver I den sidste generation af frugtavlere i Danmark. Derfor skal I gøre forsyningskæden opmærksom på behovet for, at I afregnes med gennemsnitspriser på minimum 4,46 kr. pr. kg for konventionelt dyrket frugt, som udgør langt den største del af den danske produktion, lød opfordringen fra den hollandske konsulent, der også kom med andre råd til de danske avlere:

- Arbejd hen mod løsninger, hvor hele kæden kommunikerer med hinanden.
- Arbejd for, at detailhandlen sælger pr. kg og ikke pr. styk. På den måde kan I producere lidt større frugter og øge forbruget.
- Arbejd på at forbedre kvaliteten af

frugten. Det betyder, at I skal forny plantagen og lave strategiske sortsvalg med en god balance af mainstreamsorter og med plads til nye sorter.

- Gå ikke i fælden med at spare på udgifterne ved for eksempel at reducere på arbejdskraften.
- Ovenstående kræver, at både erhvervet og avlerne går ind i en forandringsproces.

Cirka 50 frugtavlere deltog i årets Kernefrugttemadag, hvor også fem firmaer viste produkter frem på stande.

- Kvalitet er nøgleordet, hvis I vil gøre danske forbrugere afhængige af dansk frugt.
- Med bedre priser kan udviklingen vendes i løbet af få år. ■

Generalforsamling med genvalg

Æble/Pæreklobens formand, Jan Jager, aflagde beretning på klubbens generalforsamling.

På Kernefrugttemadagen afviklede Æble/Pærekloben på vanlig vis sin generalforsamling. Klubben har i det forgangne år haft fokus på blandt andet pesticidsituationen.

Frugttrækræft

- Et af de helt store dyrkningsproblemer i plantagerne er frugttrækræft, som er accelereret siden plantebeskyttelsesmidlet Merpan blev forbudt for tre sæsoner siden. Det skaber problemer ikke kun med sygdommen i træerne men også med centerråd og råd ved blomsten på æblerne, nævnte formanden Jan Jager i sin beretning, hvori han også kom ind på CO₂-afgiften, tilskudsordninger samt et overblik over sæsonen. Lagertallene viser, at der pr. 1. januar 2022 er 25 procent flere danske æbler på lager end året før men kun halvt så mange som for to år siden.

Generalforsamlingen bød ikke på megen debat, dog var der en opfordring fra frugtavlere Jens Chr. Kjeldahl, Samsø, til, at klubbens bestyrelse skulle arbejde målrettet på at få klimazonerne brudt anderledes op, så

Danmark kommer ud af den nordlige klimazone og dermed får andre muligheder for plantebeskyttelsesmidler.

Genvalg

Deltagerne i generalforsamlingen genvalgte klubbens bestyrelse. Den efterfølgende konstituering ændrede ikke på posterne, så klubbestyrelsens formand er fortsat Jan Jager, næstformand er Niels Mortensen, og kasserer er Boye Jensen.